

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Vår referanse: 14/01199-4
Arkivkode: F00 &00
Saksbehandler: Siri Klevstrand
Deres referanse:
Dato: 09.10.2014

Høringsuttalelse – ny, utvidet unntaksordning for fedrekvoten og mødrekvoten i foreldrepengeordningen

Det vises til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets brev av 30. juni 2014 der det bes om merknader til forslag om ny tillitsbasert unntaksordning for fedre- og mødrekvoten i foreldrepengeordningen, med frist 15. oktober 2014.

Innledning og hovedkonklusjoner

KS ønsker en familie-, likestillings- og arbeidslivspolitik som legger til rette for at flere kan jobbe mer, og som styrker kvinners tilknytning til arbeidslivet.

Etter dagens foreldrepengeordning kan foreldrekvoten overføres til den andre forelderens pga sykdom eller skade som medfører avhengighet av hjelp til å ta seg av barnet, eller hvis forelderens er innlagt på helseinstitusjon. Dagens overføringsadgang er streng, og departementet ønsker å myke opp denne adgangen ved å gjøre det mulig for foreldre i flere situasjoner enn i dag å overføre sin foreldrekvote – helt eller delvis – til den andre forelderens.

KS mener at fedrekvoten bidrar til at flere fedre tar sin del av permisjonen, og mener det er uheldig å innføre større mulighet for å overføre kvoten til mor. Det er nær sammenheng mellom familiepolitikk, likestilling og arbeidslivspolitik, og KS går i mot forslaget fordi dette bl.a. vil slå uheldig ut på likestilling i arbeidslivet. KS mener det bør være strenge unntakskriterier, og ønsker derfor å beholde dagens unntaksadgang pga sykdom, skade eller innleggelse i helseinstitusjon som eneste unntaksadgang.

KS mener subsidiært at ved innføring av en utvidet unntaksordning, bør NAV utføre stikkkontroll på om vilkårene er tilstede for unntak.

KS mener en eventuell unntaksadgang må begrenses til familier som ønsker sammenhengende uttak av stønadperioden.

KS' vurdering av forslaget:

KS ønsker en familie-, likestillings- og arbeidslivspolitik som legger til rette for at flere kan jobbe mer, og som styrker kvinners tilknytning til arbeidslivet. Dette er viktige mål for arbeidslivspolitikken, men også for likestillings- og familiepolitikken. 77 prosent av de ansatte i kommunesektoren er kvinner. Kommunene har et arbeidskrafts- og kompetansebehov framover som gjør at det er viktig å legge til rette for at flere kvinner jobber mer, og at kvinners tilknytning til arbeidslivet styrkes. Deling av foreldrepermisjon og bruk av fedrekvoten er viktige virkemidler i dette.

KS mener det må være et mål at mor og far deler mest mulig likt på foreldrepermisjonen. En likere deling av foreldrepermisjonen mellom mor og far og økt bruk av fedrekvote vil føre til at flere kvinner raskere kommer tilbake til arbeid etter at de har fått barn og at far i større grad får tilbringe tid med barnet i dets første leveår. Evalueringer av fedrekvoten viser at den bidrar til at flere fedre tar sin del av permisjonen, og at arbeidsgivere i større grad aksepterer at far tar lengre foreldrepermisjon da det er en lovbestemt rettighet. Over tid har fedrekvoten bidratt til en likere fordeling av arbeid og omsorg mellom menn og kvinner. Dette er en utvikling som er spesielt viktig for kommunene hvor det store flertallet av de ansatte er kvinner.

En utvidelse av unntaksadgangen vil trolig føre til at flere fedre overfører sin kvote til mødrene. Dette vil dermed ikke slå positivt ut for kvinnedominerte arbeidsplasser som det er mange av i kommunene. KS går på denne bakgrunn i mot å utvide unntaksordningen. Unntak pga sykdom, skade eller innleggelse i helseinstitusjon må som departementet foreslår beholdes som unntaksadgang.

Forslag om kontroll:

Departementet foreslår en enkel og tillitsbasert ordning basert på egenerklæring.

KS mener at ved en eventuell innføring av en utvidet unntaksordning bør NAV kunne utføre stikk kontroll på om vilkårene er tilstede for unntak, og om dokumentasjonen er god nok. Dette er i tråd med de generelle prinsipper i trygdeforvaltningen om kontrolltiltak. Trygdeforvaltningen skal kunne kontrollere om vilkårene for trygdeutbetaling er tilstede. Kontrolltiltak vil også kunne bidra til å redusere sjansen for misbruk av ordningen.

Forslag om begrensinger i unntaksadgangen:

Departementet foreslår to modeller for hvilket tidspunkt og hvordan kvotene kan overføres. Den ene modellen innebærer stor fleksibilitet for foreldrene med hensyn til når og hvordan foreldrepermisjonen kan tas ut. Foreldrene vil med denne modellen når som helst og flere ganger i løpet av foreldrepengeperioden kunne søke om overføring av foreldrekvoten. Dette kan innebære store administrative kostnader for NAV, og medføre uforutsigbarhet og økte administrasjon- og driftskostnader for arbeidsgivere. KS går derfor i mot dette forslaget. KS mener en eventuell unntaksadgang må begrenses til familier som ønsker sammenhengende uttak av stønadperioden.

Lasse Hansen

Administrerende direktør

Per Kristian Sundnes

Områdedirektør Arbeidsliv